

במדינה

העם

המשבר

המגותך

המדינה עסוקה כל-כולה בנושא האחד היחיד חשוב כיום: המצב בגבולות, היחסים עם הערבים, דיוני ארבע המעצמות. את הכנסת העסיקה השבוע שאלה אחרת לגמרי. הצעת אי-האמון בממשלה, שהוגשה על-ידי אגודת-ישראל, דנה בנושא ישן-נושן: הכפייה הדתית. הפעם: החלטת הממשלה לקיים את שידורי הטלביזיה גם בשבתות, כמו את שידורי הרדיו. קשה היה להבין את ההתרגשות הפתאומית של הדתיים. המפד"ל הרחיקה לכת עד כדי כך, שלא הצביעה בעד הממשלה בה היא יושבת, בישלה תחת זאת משבר ממ"ש שלטי מגותך.

אלא שמאחורי המהלכים המגוחכים, פעל ההגיון המפלגתי. בעיית הטלביזיה היתה רק עילה ליצירת משבר בכל מחיר. כמו לפני כל מערכת-בחירות, חיפשו הדתיים גושא שיוכיח לבורותיהם שהם עומדים על מישורת הדת, ושהם שונים מיתר המפלגות. ואם זה טוב למפד"ל, זה טוב למע"י. כי אותו משבר מאפשר לה להשכיח מלב ה"אזרח החילוני את העובדה, שהיא מכרה את חירותו האישית לעסקני הכפייה הדתית. הודות למשברים מבושלים מסוג זה, יכולה היא להופיע כלוחמת אמיצה נגד הכפייה הדתית — ולרמות עלידי כך את בעלי ה"זיכרון הקצר.

ריעות

מהתלה

שטנית

ככל שהסכויים להסדר שלום בישראל למדינות-ערב מתרחקים והולכים, וככל ש"ההסדר הכפוי, הצפוי מטעם המעצמות ה"פך ליותר מוחש, מתגברים בישראל ה"קולות התובעים פיתרון בכיוון של הכרה ביישורת הפלסטינית והקמת מדינה פלסטינית. תחילה, לפני מספר שבועות, היה זה האלוף במילואים מתי פלו, מי שהיה ראש אגף-אספקה במטכ"ל במלחמת-ששת הימים שנתע הצעת הקמת מדינה פלסטינית כ"פיתרון הרצוי ביותר למדינת-ישראל מה"בחגיגה הצבאית. השבוע התחסף קול גוסף לתובעי ההכרה ביישורת הפלסטינית. היה זה קולו של הפרופסור (להיסטוריה) יעקב טלמון (53), חתן פרס ישראל, שזכה ב"שם עולם בזכות מחקרו "יסודות הדמוקרטיה הטוטליטארית".

טלמון בחר להציג את עמדתו בצורת מכתב גלוי אל שר-ההסברה ישראל גלילי, בתגובה על הערתו של גלילי, שטען ב"הכרזה האומרת: "אף כי ליבנו נתון ל"פלסטיין כולה, מוכנים אנחנו להתספק ב"שיחזור אותה חלק מסלסטיין שהיה בידי ה"ערבים ביום ה'5 ביוני, 1967, אם מוכנה ישראל להתספק בחלק שהיה בידיה. "אנו מוכנים להקים מדינה פלסטינית חופשית בשטחים אלה, כדי להגשים סוף-סוף את חזונו הלאומי, להחזיר את פלסטין לטין למפת העמים, להניף דגלנו בארצנו. "אנו מוכנים לכך כדי להציל את העם הפלסטיני מדיכוי ושות, ממלחמה עקובה-דם העלולה ל"הביא עליו חורבן, מזוימתו הח"דשה של האימפריאליזם."

תחייבה שתי המדינות הלאומיות זו בצד זו, ויחזירו בהדרגה את הביטחון ההדדי והאמון ההדדי הדרוש, עד להקמת מיסגרת חדשה לשלימות הארץ. יחיו יחד בארץ שלא יהיו בה עוד פליטים.

יחיו יחד בירושלים המאוחדת, בירת הארץ וכירת שתי המדינות.

★ ★ ★
עם תכרוז אתה הכרזה כזאת — אתה תשנה את ההיסטוריה של הארץ ושל המרחב.

אנחנו נכריח את ממשלתנו ל"לכת בדרך זו — כי ארץ דמוקראטית אנחנו, והעם של ישראל יהיה עימנו.

כשם שהעם של פלסטיין יהיה אז — אזי — איתך.

למען שלום של צדק, שלום בין הלוחמים, שלום בין הנאמנים ל"עמיהם, שלום בין אמיצייהלב.

אורי אבנרי

הועידת הקיבוץ-המאוחד: "אין אנו רואים בערביי הארץ קטגוריה אתנית, ציבור בעל "יחוד לאומי בארץ הזאת."

שאלת השאלות. טען טלמון, יליד פולין: "בעיני העולם, וגם בעיני הכרה או איהכרה בערבים הפלסטינים כבציבור בעל זכות הגדרה עצמית, היא שאלת ה"שאלות. היא אכן בוחן שתקבע אם נשור את עניינו להסדר ולהתפייסות, או להת" (המשך בעמוד 18)

זהו גיבור השבוע: המיקלען שסיכל הסתערות

הצדור

האדור ביומר

יום הראשון השבוע, בשעות הצהריים, הגיע דויד ורדי (34) לביתו ש"בשדרות העצמאות בבת-ים. הוא היה לבוש מדים מאובקים של צה"ל, אותם לבש, כשי קיבל חופשה של 24 שעות מהמוצב ב"בקעת-הירדן, בו הוא משרת את שירות ה"מילואים שלו.

כשנכנס לדירתו הגאה, התגפלו עליו שני ילדיו, רוני בן ה"4 וגילי בן השנתיים. רוני ביקש מהאב להיכנס עימו לחדר-האמבטיה, שם קרב אל אגנו ולחש לו משפט אחד: "אבא, אתה גיבור."

אותה שעה, במרחק של כמה רחובות משם, ברחוב הרצל בבת-ים, מיררו שני

האחרון, בשמירת לילה במוצב צה"ל ב"ביקעת-הירדן, דרומית לגשר דמיה. ורדי חזר משם גיבור. סגל נפל שם חלל.

★★★
"רציתי שייעלמו כאדמה"

מוצב החוזק בידי יחידת מילואים, שאנשיה הם ברובם תושבי סביבות תל-אביב. רבים מהם הם בעלי מיקצועות חופשיים: פקידים, עורכי-דין, מורים. אף אחד מהם אינו איש צבא מיקצועי.

באוקטובר, בשנה שעברה, נקראה היחידה למילואים, והוטסה לשארם א-שייך. הפעם הוטל עליה להחזיק במוצב בגיזרה חמה — גיזרת גשר דמיה.

"זה עניין אחר לגמרי" סיפר דויד ורדי, "זה משהו אחר כשאתה שומע על זה או כשאתה נמצא במקום. זה לא עניין פשוט. כל הזמן יש מתח ופעילות. אם זה לא הי"חבלנים, אז זה אנשי הצבא הירדני, וכאשר כל החיילים הם אנשי מילואים ובעלי מש"פחות עם ילדים, אז ברור שהעניין אינו צחוק.

"לקחנו את זה ברצינות. במיוחד אני. כל

מיקלען ורדי במוצב

תינוקות אחרים בכבי. סמדר סגל בת ה"5 בכתה מפני שסיפרו לה כי אבא חולה והוא נמצא בבית-חולים. אופיר ככה מפני שהוא תינוק בן חצי שנה, ושמע את אמו בוכה. האם ביכתה את בעלה, מאיר סגל (32), אותו עמדה להוביל לקבורות.

מאיר סגל נפל על אותו מוצב ממנו יצא דויד ורדי לחופשה.

היה דמיון רב בין שני הצעירים מבתיים שהכירו זה את זה רק במיסגרת יחידת ה"מילואים שלהם. שניהם גולדו ברומניה. שני"הם, יחסית, חדשים בארץ. מאיר סגל עלה לפני 18 שנים, דויד ורדי אחריו.

שניהם חלמו על קריירות של מהנדסים. דויד ורדי רצה להיות מהנדס טקסטיל. מאיר סגל רצה לה שלים את בחינות הבגרות שלו ולהגיע לתואר מהנדס. שניהם עסקו במיק"צועות אחרים: סגל כסגן מנהל מחלקה ב"תעשייה-האווירית, ורדי כפקיד בבנק דיסקונט ב"פ"י.

אף אחד מהם לא נלחם בחייו מלחמה של ממש. כמלחמת ששת-הימים שירתו שניהם שירות בחזית המרכז בגיזרת ל"ט רון, לא נכנסה כמעט למגע של אש עם האויב הנסוג. בפעם האחרונה הם היו יחד לביל שבת

פקיד ורדי בנית

הזמן ישנתי על המיקלען שלי. היתה לי מין הרגשה שיקרה משהו. רציתי שאהיה קרוב עד כמה שאפשר לנשק שלי, כדי שאם יקרה משהו, אוכל מייד לפעול. לא רציתי שגורם רה משהו, אהיה קרוב עד כמה שאפשר ל"עניינים. ובאמת זה עזר, חוץ מהאקשנוס שקיבלתי בגב, כתוצאה מזה שישנתי על הנשק.

"אותו לילה הייתי ב שמירה עם מאיר סגל. הוא היה באמת בן-אדם נפלא. בסלוגה שלנו הוא היה החובש ואני הכרתי אותו רק מה"שירות במילואים. זה היה לילה חשוך בלי ירח. היה חושך מוחלט, אי-אפשר היה ל"ראות שום דבר אפילו במרחק כמה מטרים. אני לא יודע למה, אבל דווקא בשמירה הזאת